

นิทาน เรื่อง กิ้งก่าได้ทอง

กิ้งก่าตัวหนึ่ง อาศัยอยู่ที่ซุ้มประตูอุทยาน (สวน) ของพระมหากษัตริย์ อยู่มาวันหนึ่งพระมหากษัตริย์เสด็จออกไปประพาสอุทยาน ครั้นเสด็จผ่านซุ้มประตู พระองค์ก็ทอดพระเนตรไปเห็นกิ้งก่าคลานลงมาจากซุ้มประตู มาอยู่ที่พื้นดินแล้วผงกหัวคล้ายถวายคำนับ พระองค์จึงตรัสถามอำมาตย์ที่ตามเสด็จว่า

“ท่านอำมาตย์ กิ้งก่าตัวนี้มันทำผงก ๆ หัวอยู่ทำไม”

อำมาตย์จึงกราบทูลว่า “ขอเดชะพระบารมีปกเกล้าปกกระหม่อม เหตุที่กิ้งก่าผงกหัว เพราะมันมีความจงรักภักดีและถวายคำนับพระองค์ พระพุทธเจ้าข้า”

พระมหากษัตริย์ได้ทรงฟังดังนั้นก็พอพระทัย รับสั่งว่า

“เจ้าจงนำทองคำราคาสองไพไปมอบให้แก่เจ้าพนักงานผู้เฝ้าสวน ทุกวัน เพื่อนำไปซื้อเนื้อมาให้กิ้งก่ากิน”

อำมาตย์จึงไปดำเนินการตามที่ทรงมีรับสั่ง อยู่มาวันหนึ่งคนเฝ้าสวน นำทองไปซื้อเนื้อไม่ได้ จึงนำทองคำไปผูกคอกิ้งก่าไว้แทน

พอกิ้งก่าได้ทองคำราคาสองไพผูกคอ ก็เกิดความเยอหยิ่งถือดีคิดว่าตนนั้น ร่ำรวย แลภพระมหากษัตริย์ก็ทรงชุบเลี้ยง จึงรำพึงในใจว่า

“ต่อไปนี้ เราจะไม่ก้มหัวให้แก่ผู้ใดอีกอย่างเด็ดขาด” คิดแล้วก็วิ่งขึ้นไป ชูคอร่อนอยู่บนซุ้มประตูอุทยานอย่างทะนงตน

วันหนึ่งพอพระมหากษัตริย์เสด็จประพาสอุทยานเหมือนเช่นเคย พอพระองค์เสด็จถึงซุ้มประตูก็ทอดพระเนตรเห็นกิ้งก่าตัวเดิมชูคอร่อนอยู่บนซุ้มประตู เหมือนอวดว่ามีทองคำแขวนคอ ไม่ลงมาอยู่บนพื้นดินแล้วถวายคำนับ

เหมือนอย่างแต่ก่อน พระองค์ทรงแปลกพระทัย สงสัยจึงตรัสถามเจ้าพนักงานผู้เฝ้าอุทยานว่า

“นี่ท่านผู้เฝ้าสวน ช่วยบอกเราหน่อยซิว่าเหตุใดกิ้งก่าตัวนี้จึงไม่ประพฤติเหมือนแต่ก่อน”

เจ้าพนักงานผู้เฝ้าสวนจึงทูลตอบไปว่า

“ขอเดชะพระบารมีปกเกล้าปกกระหม่อม นับตั้งแต่ข้าพระพุทธเจ้าได้นำทองคำไปผูกคอให้มันแล้ว กิ้งก่าตัวนี้ก็ไม่เคยก้มหัวทำคารวะแก่ผู้ใดเลย พระพุทธเจ้าข้า”

พระมหากษัตริย์เมื่อทรงทราบว่า กิ้งก่ามีใจกำเริบหยิ่งยโส เพราะเห็นว่าตนเองมีทองคำผูกคออยู่ก็กริ้ว จึงตรัสสั่งแก่เจ้าพนักงานเฝ้าอุทยานว่า

“ท่านจงไปเอาทองคำที่ผูกคอกิ้งก่านั้นออกเสีย และนับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไปท่านไม่ต้องไปซื้อเนื้อมาให้กิ้งก่ากินอีกเป็นอันขาด”

เป็นอันว่ากิ้งก่าอดได้กินเนื้อที่เคยได้รับพระราชทานแต่บัดนั้น

จากนิทานเรื่องนี้ ทำให้เกิดสำนวนว่า “กิ้งก่าได้ทอง” ขึ้น หมายถึง “ผู้ที่เย่อหยิ่ง เพราะได้ดีหรือมีทรัพย์ขึ้นเล็กน้อย”

บัตรคำ



ท 12/ผ.4

กึ่งกำ

อุทยาน

กษัตริย์

พระเนตร

อำมาตย์

ภักดี

เยอหยิ่ง

ทะนง

พระทัย

กำเริบ



ท 12/พ.๔

พระราชทาน

สำนวน

หยิ่งยโส

ประพาส

ผงก

ประพฤติ

ใบงานที่ ๐๘
คำกับความหมาย

คำชี้แจง จับคู่คำกับความหมายให้ถูกต้อง



1. รักดี

ก. โวหาร ทำนองพูด ถ้อยคำที่เรียบเรียง



2. กำเริบ

ข. ไปต่างถิ่นหรือต่างแดนไปเที่ยว



3. สำนวน

ค. รุนแรงขึ้น เหมเกริม



4. ประพาส

ง. ความจงรัก ความเลื่อมใส



5. ทะนง

จ. ยกหัวขึ้นน้อยๆ



6. ผงก

ฉ. ถือตัว หยิ่งในเกียรติของตัว



7. เย่อหยิ่ง

ช. สวน



8. อุทยาน

ซ. ถือตัว อวดดี



9. ประพฤติ ฉ. ข้าราชการ ที่ปรึกษา



10. อำมาตย์ ญ. การกระทำหรือปฏิบัติตน

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....